

Programma Quarantaine – Achtergronddocument. Op 16/11 krijgt u 4 pitches met de hoofdproducten

Corona overkomt ons allemaal en we moeten er samen doorheen. Met de huidige maatregelen vragen we veel van alle Nederlanders. We accepteren daarom niet dat terwijl heel Nederland zoveel mogelijk thuis blijft, een groep die in quarantaine moet, toch het huis verlaat.

We hebben een morele quarantaineplicht naar elkaar. Dit betekent laten testen bij klachten en in quarantaine in afwachting van de uitslag, na een positieve testuitslag, een BCO melding of een reis in een risicogebied.

Quarantaine is een opgave. Om die makkelijker te maken werken we ernaartoe om de quarantaineplicht te verkorten van 10 naar 5 dagen, de testcapaciteit flink te vergroten, maar in quarantaine gaan blijft onontkoombaar. We gaan de burger langs vier pijlers helpen naar het juiste quarantainegedrag.

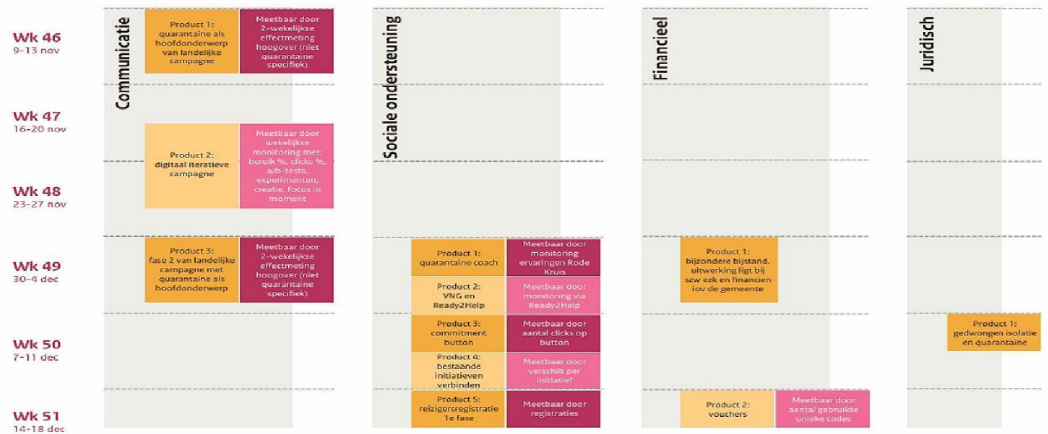
Naleving van quarantaine richt zich op de 6 doelgroepen zoals benoemd door het RIVM. Binnen deze doelgroepen maken we een driedeling, bedoelde overtreders, onbedoelde overtreders en nalevers. Onze aanpak richt zich grotendeels op de tweede groep, maar de aanpak heeft ook effect op de eerste en laatste. In de lijn zoals eerder aangegeven heeft het team van Quarantaine de afgelopen week een aantal concrete producten geïnventariseerd dat op korte termijn gerealiseerd kan worden. Om de haalbaarheid te vergroten sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven. Er heeft overleg plaatsgevonden met de diverse betrokken organisaties, waaronder de GGD en het Rode Kruis. Op basis van deze eerste verkenning staan de lichten op groen. Concretisering kan hierdoor snel. Het meest recente rapport van de Gedragsunit van het RIVM ten aanzien van naleving Quarantaine d.d. 14 november is meegenomen.

Het volgende document bevat de op te leveren producten per pijler. De producten worden als totaaloverzicht met tijdsplanning visueel weergegeven op de eerste pagina. Daarna wordt per pijler een toelichting gegeven.

1. **Communicatie**
2. **Sociale ondersteuning**
  - a. **Reizigers hoog risicogebieden**
3. **Financiële ondersteuning**
4. **Verplichting quarantaine en isolatie**

Plan naleving thuisquarantaine Gedrag(s)verschuiving

*leer te realiseren producten **verwachte planning

1. Communicatie

Hoofdvraag: Waar zit de grootste quick win voor naleving van thuis quarantaine?

Waarom blijven mensen niet thuis? Dit document is de rationale achter het visuele communicatie plan om dat te veranderen. De principes die hierbij centraal staan voor een aanpak parallel aan de bestaande zijn: Leren wat wel en niet werkt, focus 'in het moment', focus op lastig bereikbare doelgroep (niet de nieuwslezer), continue campagne en aandacht voor uitvoering.

De grootste quick win zit in de groep waarbij personen de juiste intentie hebben maar ander gedrag vertonen. Naast het bereiken van algemeen Nederland is het belangrijk om in te spelen op de grootste groepen met klachten die niet in thuis quarantaine gaan.

Vanuit de **landelijke campagne 'Alleen-Samen'** is deze week (week 46) specifiek voor het eerst op het onderwerp thuis quarantaine gecommuniceerd naast het onderwerp 1,5e meter. De campagne heeft zich op de volgende doelgroepen gericht: Algemeen NL, jongeren en anderstaligen (lage SES). Verschillende uitingen zijn deze week (week 46) live gegaan. Een tweede fase van de landelijke campagne waarbij **quarantaine als hoofdonderwerp** naast 1,5e meter zal worden meegenomen wordt verwacht **begin december live** te gaan. De resultaten van deze campagne worden twee wekelijks gerapporteerd in de effectmeting. Deze **resultaten zijn generiek en niet specifiek voor quarantaine**.

Uit onderzoek van het RIVM gedragsunit onderzoek blijkt dat het van belang is om een focus aan te brengen en concreet in te gaan op relevante momenten waardoor mensen niet in thuis quarantaine gaan. Redenen hiervoor zijn:

- Praktische zaken moeten regelen (boodschappen, apotheek, kinderen naar school brengen, hond uit moeten laten),
- Een frisse neus willen/moeten halen om fysieke en mentaal fit te blijven, of
- Niet de mogelijkheid ervaren om thuis te kunnen werken/werk af te kunnen zeggen (incl. financiële redenen.)

Door toenadering te zoeken tot deze specifieke doelgroepen als boodschappers, werknemers, bezoekers etc. kunnen we de beweegredenen steeds beter begrijpen en hier positief op inspelen d.m.v. de juiste communicatie, content en oplossingen.

Naast de brede publiekscampagne is het daarom noodzaak om te verfijnen. Door de grootste quick win in kaart te brengen kunnen we **snel resultaat** boeken op het gebied van thuis quarantaine. Om snelheid te genereren op het onderwerp thuis quarantaine is het hanteren van een **permanente digitale iteratieve campagne** die inspeelt op de meest **relevante momenten** van de grootste groep 'positieve intentie - vertoning van ander gedrag' gewenst. Omdat de inzichten van deze specifieke doelgroepen nog niet verkend zijn staat het proces van leren en aanscherpen centraal d.m.v. **experimenteren**. Het gebruik van de **creatieve kracht** van NL is hierbij van groot belang. Het gaat om samenwerken, aansluiting bij de specifieke doelgroepen vinden en vanuit het perspectief van de doelgroep campagne voeren: Heel NL doet mee.

Door deze gerichte digitale en iteratieve aanpak zullen wij in staat zijn al in **week 48 live** te kunnen en permanent campagne kunnen voeren tot we **100% naleving thuis quarantaine** hebben bereikt. Door **wekelijkse monitoring** van de resultaten kunnen wij terugkoppelen op o.a.: % bereik, % clicks, a/b-tests, design sprints, quick wins per specifieke doelgroep als boodschappers, bezoekers, werknemers etc.

Advies: Ons advies is in te stemmen met de inzet van deze specifieke campagne.

Waarom we juist nu vol moeten houden

De nieuwe maatregelen zijn niet waar we op gehoopt hadden, maar het blijft van groot belang om je aan de regels te houden. Ook als

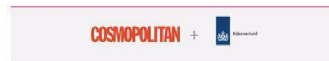

Quarantaine & chill? Dit is hoe je date ten tijde van de coronacrisis

Met deze handige tips sla je je als single door deze barre tijden heen.

DOOR JAN HURSSSENS — 10/11/2020

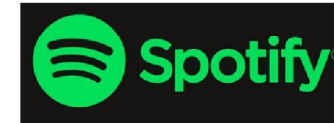
Dit artikel volgt de meest recente maatregelen zoals gepubliceerd door de Rijksoverheid en het RIVM. Bekijk de meest actuele maatregelen op de website van de Rijksoverheid.

De leukste dingen om met je vrienden op 1,5 meter te doen

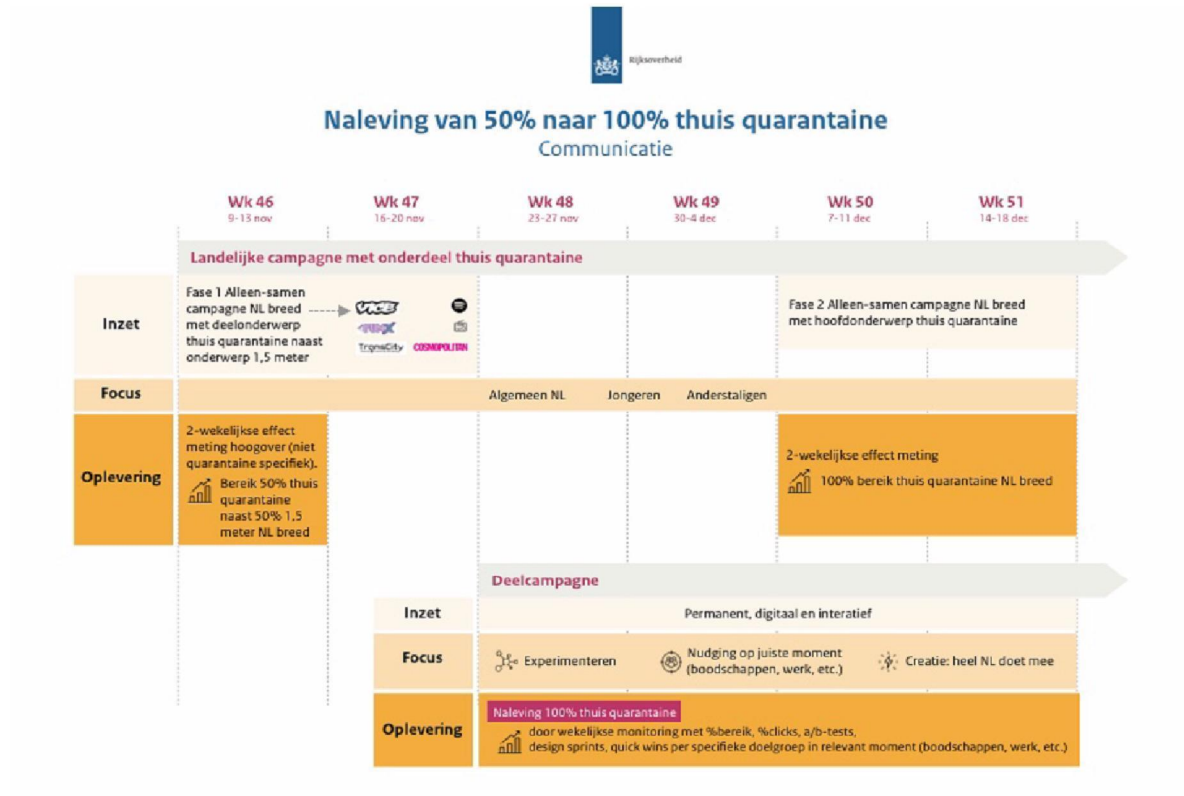
Dit kun je nog wel doen, terwijl je op veilige afstand van elkaar blijft. Spoiler: er is genoeg!

door JULIA LASSCHE — 17/09/2020

infomercial, ben jij niet ok? Blijf thuis.

2. Sociale ondersteuning quarantaine/isolatie

De sociale ondersteuning wordt versterkt voor de groep 'onbedoeld niet- nalevers' (zowel niet weten als niet kunnen).

a) Nabellen door een quarantainecoach

De GGD geeft een positieve testuitslag door en belt met personen uit het BCO. GGD wijst mensen in dit indexgesprek op de al bestaande quarantainegids en verwijst mensen na toestemming actief naar een nabelteam van vrijwilligers van het Rode Kruis, de zogenaamde 'quarantainecoaches'.

Het concrete proces:

- Een quarantainecoach neemt na akkoord op dag 3, 5 en 10 van de quarantaine contact op.
- De quarantainecoach wijst naar behoefte de weg naar lokale initiatieven op het gebied van sociale, psychische of financiële steun (gemeente).
- De quarantaine coach kan bemiddelen bij Ready2Help (zie hierna)
- Mensen die contact opnemen met de quarantainecoach van het Rode Kruis, krijgen een link naar een nudging voucher voor een thuisfilm, tegoed voor de lokale horeca, etc. (zie toelichting bij pijler financieel).

Bijkomende voordelen (naast nudging):

- Het inzetten van een quarantainecoach creëert het gevoel van 'niet alleen staan', ondersteunt en motiveert.
- Het Rode Kruis ondersteunt de GGD al in enkele regio's met bellen in het kader van BCO. In deze regio's kan de quarantaine coach snel van start, een landelijke uitrol is een kwestie van opschalen. Daar heeft het Rode Kruis de capaciteit voor.
- Het laten toekennen van de voucher door het nabelteam van het Rode Kruis, beperkt het aantal ontvangers van de voucher tot die burgers die aangegeven hebben sociale steun te behoeven. Daarmee wordt het een nudging instrument.

UITVOERING PER STAP	OUTPUT	WIE	WANNEER
INITIATIEFASE	- Inventarisatie is al uitgevoerd	Qteam in overleg met Rode Kruis en GGD	Week 45
DEFINITIE EN ONTWERPFASE	- Proces uitgewerkt en afgestemd met GGD en Rode Kruis - Mogelijke knelpunten inzichtelijk gemaakt en mitigatie plan opgesteld - Plan van aanpak gereed - Afspraken vastgesteld en op directorenniveau geaccordeerd.	Qteam in overleg met Rode Kruis en GGD.	Week 46 en 47

VOORBEREIDINGSFASE	<ul style="list-style-type: none"> - Instructies/ICT aangepast en GGD-locaties ingelicht en personeel geïnformeerd/opgeleid. - Capaciteit bij Rode Kruis opgeschaald - Vrijwilligers geïnformeerd/opgeleid. 	GGD en Rode Kruis	Week 47
REALISATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Project gestart 	GGD en Rode Kruis	Week 48
NA ZORG & MONITOREN	<ul style="list-style-type: none"> - Wekelijkse monitoring en bijsturing - Maandelijkse evaluatie 	Qteam i.s.m. GGD en Rode Kruis	Continu proces

b) Voorbereiding op quarantaine en ondersteuning door omgeving of Ready2Help

Burgemeesters attenderen hun inwoners per brief op voorbereiding van een mogelijke quarantaine en wijzen hen op de lokale initiatieven. Best practice: de burgemeester van Utrecht heeft eerder aan alle inwoners een brief gestuurd met daarbij een kaart: 'Utrecht, zorg goed voor elkaar'. In de brief werden de algemene maatregelen toegelicht en aandacht voor de medemens gevraagd. Indien alle burgemeesters een soortgelijk initiatief nemen en het belang van quarantaine hierin toelichten, kunnen ze de inwoners tevens de weg wijzen naar lokale ondersteuning bij quarantaine. Indien mensen in hun omgeving geen ondersteuning kunnen vinden, zorgen wij dat zij terecht kunnen bij Ready2Help. Ready2Help is een burgernetwerk van het Rode Kruis. Dit netwerk bestaat uit ruim 85.000 mensen die we kunnen oproepen als mensen snel extra hulp nodig hebben bij praktische zaken. De quarantainecoach begeleidt mensen naar Ready2Help.

Bijkomende voordelen:

- De brief van de burgemeester aan alle inwoners maakt mensen bewust van quarantaine in het algemeen, ongeacht of quarantaine op het individu op dat moment van toepassing is.
- Praktische steun bij dagelijkse zaken helpt om in quarantaine/isolatie te blijven.
- We sluiten aan bij een al bestaand netwerk van vrijwilligers, capaciteit is al aanwezig.
-

UITVOERING PER STAP	OUTPUT	WIE	WANNEER
INITIATIEFASE	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie uitgevoerd 	Qteam in overleg met VNG	Week 45
DEFINITIE EN ONTWERPFASE	<ul style="list-style-type: none"> - Proces uitgewerkt en afgestemd met VNG - Mogelijke knelpunten inzichtelijk gemaakt en mitigatie plan opgesteld - Plan van aanpak gereed 	Qteam in overleg met VNG	Week 46 en 47
VOORBEREIDINGSFASE	<ul style="list-style-type: none"> - Communicatiebureau gecontacteerd en opdracht verschaft - Format brief/kaart/Q.check vragen opgesteld en afgestemd met VNG (gemeenten) - Gemeenten via VNG geïnformeerd en 	Extern bureau, VNG en Qteam	Week 46 en 47

	instructies toegelicht.		
REALISATIE	- Brief/kaart inclusief Q.checkvragen verstuurd	Gemeenten	Week 48
NA ZORG & MONITOREN	- Effectmeting uitgevoerd	Extern bureau	Week 50

c) Vouchers verstrekken als steun in de rug

We geven mensen een nudging voucher nadat ze bellen met de quarantainecoach van het Rode Kruis. Zie hieronder de uitwerking bij pijler financiën.

d) Commitmentbutton bij aanvragen test

We plaatsen een commitmentbutton in de online omgeving waar mensen een test aanvragen. Bij het aanvragen van een test via het internet klikt men op een commitmentbutton. Hier committeert men zich aan een belofte om in quarantaine te gaan. Dit is een commitment aan jezelf. Het Rapid Response Team suggereert dat mensen 'more likely' zijn om iets te doen als ze dat hebben beloofd.

Bijkomende voordelen:

- Een commitmentbutton verhoogt de drempel om de quarantaine-/isolatiemaatregel te verbreken.

UITVOERING PER STAP	OUTPUT	WIE	WANNEER
INITIATIEFASE	- Inventarisatie uitgevoerd	Qteam in overleg met RAPID Respons Team	Week 45
DEFINITIE EN ONTWERPFASE	- Proces uitgewerkt en afgestemd met GGD - Mogelijke knelpunten inzichtelijk gemaakt en mitigatie plan opgesteld - Plan van aanpak gereed	Qteam in overleg met RAPID Response Team en GGD	Week 45/46
VOORBEREIDINGSFASE	- Tekst voor de commitment-button gereed - ICT-gerelateerde wijzigingen ingevoerd - Testfase uitgevoerd	Extern bureau en GGD	Week 46 en 47
REALISATIE	- Project gestart	GGD	Week 48
NA ZORG & MONITOREN	- Effectmeting uitgevoerd	Gedragsunit RIVM	Week 52

e) Bestaande lokale initiatieven verbinden

In samenspraak met DMO creëren we een meer eenduidige aanpak, door lokale best practices te verbinden en initiatieven elkaar te laten versterken. Hierover wordt begin december een bijeenkomst georganiseerd. Daarover bent u al geïnformeerd.

Advies:

Ons advies is in te stemmen met het opstarten van het nabeltraject door het Rode Kruis (Quarantainecoach), het leggen van de verbinding met burgemeesters en Ready2Help, het ontwerpen en realiseren van een commitmentbutton en het verbinden van lokale initiatieven

2 a. Reizigers hoog-risicogebieden

Reizigers uit hoog-risico gebieden is een aparte groep waarvoor een dringend advies tot quarantaine geldt. We hebben geconstateerd dat deze groep een risico vormt en dat de naleving laag is. Quarantaine draagt voor een belangrijk deel bij aan het voorkomen hiervan. Om naleving van quarantaine te stimuleren en in de toekomst mogelijk ook te monitoren, werken we aan digitale registratie.

We starten met vrijwillige registratie waarbij de reiziger voorafgaand, gedurende of na de betreffende reis wordt verleid gebruik te maken van een systeem dat de reiziger helpt om de quarantaine vorm te geven. De schematische en visuele bijlage laat zien hoe dit in zijn werk gaat en welke nudging wordt ingezet.

Deze digitale oplossing wordt in verschillende fases uitgewerkt. Waarbij de mogelijkheid bestaat om gaandeweg het traject steeds aan te passen aan a. nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld asymptomatisch testen binnen 5 dagen) en b. wat werkt wel en wat niet. De eerste proeffase kan snel worden gestart, vooral omdat het cruciaal is te leren hoe we deze groep – die ondanks de adviezen toch op reis gaat – kunnen bereiken en verleiden om thuis te blijven na de reis. **Vanaf half december is er een systeem dat kan worden ingezet en verder uitgewerkt.**

Om uiteindelijk naar een meer verplichtend systeem toe te werken is een verkenning nodig op a.) haalbaarheid van het systeem en b.) juridische basis voor het (verplicht) verwerken van persoonsgegevens.

Planning:

Nov	Dec	Jan	Feb
Ontwerp digitaal product registratie	1 ^e livegang (testfase met een werkend product)	Doorontwikkeling digitaal proces	Digitaal proces om quarantaine te bevorderen en start nabellen (verwerking persoonsgegevens in eerste instantie op vrijwillige basis, indien versnelde wetswijziging mogelijk verplicht)
Voorbereiden wettelijke grondslag in Wpg	Voorbereiden wettelijke grondslag Wpg	Uitwerking wetwijziging	Uitwerking wetswijziging
Opstarten en uitvoeren	Uitvoeren	Uitvoeren	Verwerken resultaten en eventuele

onderzoek	onderzoek	onderzoek	vervolgaanpak
-----------	-----------	-----------	---------------

De technische fase en de verkenningfase houden verband met elkaar. De inzet van de vrijwillige registratie levert input voor de noodzakelijke juridische verkenning naar een eventueel verplichtende vorm. Binnen de vrijwillige versie zal al een groot deel van de reizigers worden benaderd, en willen we leren hoe we deze specifieke groep zich aan de regels kunnen laten houden. De informatie die hiermee gegenereerd wordt, is weer noodzakelijk voor het verkenningstraject ten behoeve van volledige registratie ten behoeve van eventueel nabellen en uiteindelijk verplichte registratie. Ook het in te zetten onderzoek heeft een meervoudige rol: direct inzetten op nudging, input leveren voor verbeteren registratie en aanpak reizigers, en basisinformatie leveren voor wetswijziging verplichte registratie.

Voorwaarden voor een snelle start:

Medewerking I&W, BZK en J&V

→ In het bewindsliden overleg van 16 november vraagt MVWS medewerking voor de verdere ontwikkeling, medewerking vooral ook van belang voor verplichte registratie

Maximale support CIO: Infra en Hosting

→ MVWS/ 5.1.2e verzoekt 5.1.2e medewerking te verlenen om gebruik te maken van platform en services CoronaMelder-app, (CIBG - > Freedom Internet)

Groen licht van BZ en samenwerking Wijs op Reis

→MVWS 5.1.2e vraagt MBZ om volledige medewerking. Bewindslidenoverleg wordt benut ook de andere departementen (I&W en BZK) medewerking te laten verlenen

Voor verkorte Q.: Betrokkenheid GGD op asymptomatische PCR-test

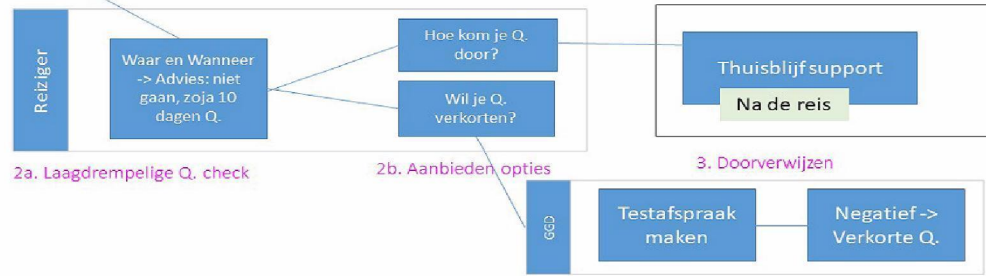
→MVWS/directeur PDC19 vraagt GGD om medewerking. Overleg met GGD en team Quarantaine/ testen organiseren op het 'hoe'

Advies:

Wij adviseren u akkoord te gaan met de verdere uitwerking van deze registratie.

Vrijwillige Reis Thuisblijf Check 'Nudge Flow'

1. Inhaken op juiste moment,
Succes sleutel = mee krijgen
minder 'brave burger'

Laagdrempelig: Géén App maar embeddable flow

Registratie: gebruik maken van de diensten/services

3 Financiële ondersteuning quarantaine/isolatie

De financiële ondersteuning wordt voor onbedoeld niet nalevers (zowel niet weten als niet kunnen) verstrekt. De doelgroep van deze initiatieven bestaat dus uit mensen met een positieve intentie, maar praktische of sociale bezwaren die de quarantaine/isolatie moeilijk maken.

1. Invoering voucher

Een eerste verkenning naar de juridische en organisatorische haalbaarheid van een vouchersysteem is door MSZW uitgevoerd (obv rapport McKinsey). Uit deze verkenning blijkt dat het vouchersysteem, in de huidige vorm, zeer gering helpt om mensen thuis te houden. Inzet van de GGD's is daarnaast onvermijdelijk en het is twijfelachtig of het juridisch en praktisch op korter termijn uitvoerbaar is. In het vijfhoekoverleg is besloten om het vouchersysteem niet verder te verkennen. Indien u wenst met dit idee verder te gaan dan vereist dit een trekkersrol van VWS.

Een mogelijkheid:

We geven mensen een nudging voucher nadat ze bellen met de quarantainecoach van het Rode Kruis (zie sociale ondersteuning). Doel is mensen die in quarantaine/isolatie moeten een steuntje in de rug geven, maar we bereiken met name de specifieke doelgroep die dit nodig heeft door voorsortering via Rode Kruis-route. Deze uitwerking zal nader verkend moeten worden. Op dit moment bestaat al een initiatief van Picnic bezorgservice dat mensen in quarantaine (na toestemming en aanleveren email gegevens), voorrang krijgen op thuisbezorging van boodschappen. Via grote aanbieders zoals winkelketens of bezorgservices kunnen we kortingsbonnen toekennen voor online bestelling van boodschappen, eten of een thuisfilm.

2. Bijzondere bijstand

In algemene zin geldt: hoe langer de quarantaine duurt, hoe groter de financiële gevolgen voor werkgevers en werkenden. Het kabinet heeft daar oog voor en probeert deze gevolgen te beperken. De minister van SZW heeft tijdens het debat over het aanvullende steunpakket van 3 november jl. aangegeven, dat een generieke compensatieregeling voor deze financiële gevolgen niet doeltreffend en een specifieke compensatieregeling niet uitvoerbaar is. De voorgestelde verkorting van de quarantaineduur tot 5 dagen (uit het OMT- advies) levert een grote bijdrage aan het beperken van de gevolgen voor zowel werkgevers als werkenden. Daarnaast wil men in overleg met de VNG om de inzet van de bijzondere bijstand te onderzoeken. VWS heeft contact met SZW om deze ontwikkeling te volgen.

Advies:

U wordt geadviseerd om gelet op de besluitvorming binnen het overleg van de vijfhoek aan te geven of u wel of niet verder wilt met het nudging vouchersysteem. Dit traject kan vervolgens door VWS (Qteam) worden uitgewerkt.

Gedwongen quarantaine/isolatie

Inleidend

Nederland kent geen algemene quarantaineplicht zoals dit in andere landen wel geldt. Zo heeft Duitsland een wet uit de jaren 60 die dit mogelijk maakt en werd quarantaine steekproefsgewijs gecontroleerd door zogenaamde gezondheidsinspecteurs, gelieerd aan de Duitse GGD. In andere landen legt men wel de plicht op, maar is er geen controle en in een enkel geval, voor zover bekend Hongarije, is het de politie die controleert. De meeste landen worstelen net als Nederland met naleving en de controle daarop. Medio augustus is de motie Jetten aangenomen, nr. 3515 over op dit moment geen nieuwe wettelijke quarantaineverplichtingen en daarmee samenhangende strafbaarstellingen introduceren.

De mogelijkheden voor bestuursrechtelijke handhaving van de isolatie- of quarantainemaatregel (artikel 31 en 35 WPG) zijn verkend. Deze verkenning heeft geleid tot de volgende keuzemogelijkheden:

a) Toepassing geven aan de bestaande wettelijke mogelijkheden

Op basis van de huidige wet kan de voorzitter van de veiligheidsregio een quarantaine- of isolatiemaatregel opleggen. Hiervoor is advies nodig van de GGD. Ook is er een vervolprocedure door de officier van justitie en toetsing van de maatregel door de rechter.

De maatregel wordt in praktijk nog niet daadwerkelijk toegepast voor de bestrijding van covid-19. De procedure wordt als omslachtig ervaren en sluit niet aan bij de praktijk. Er zijn een paar voorbeelden waarin wel verplichte isolatie is opgelegd, maar dit waren de meer uitzonderlijke zaken zoals een AZC en dak- en thuislozen. Dit heeft mede te maken met de volgende wettelijke drempels:

- het ontbreken van vrijwilligheid om aan de maatregel te worden onderworpen;
- het bestaan van ernstig gevaar voor de volksgezondheid;
- de noodzakelijkheid om het gevaar voor de volksgezondheid op een andere wijze af te wenden.

Er vindt altijd toetsing plaats door de rechter (burgerlijke rechter). Vooralsnog zien wij nog geen bereidheid bij de Veiligheidsregio's om mee te werken aan het wel toepassen van de bestaande werkwijze. De regeling is complex en sluit onvoldoende aan bij de praktijk. Het is echter op korte termijn wel de enige mogelijkheid die wij hebben. De volgende opties kunnen worden uitgewerkt.

- I. Een oplossingsrichting hiervoor is om gezamenlijk met de veiligheidsregio's **af te stemmen** dat deze wettelijke mogelijkheid daadwerkelijk wordt benut. Ook zal afgestemd worden hoe toepassing wordt gegeven aan de bovenstaande criteria. Hiervoor is een eenduidige landelijke lijn nodig, waarbij afstemming moet plaatsvinden met de GGD's en het OM over het volgen van deze lijn.
- II. Een andere optie is om al dan niet in afstemming met de veiligheidsregio's, gebruik te maken van de bevoegdheden om als MVWS **een aanwijzing** te geven op grond van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid. Daarin wordt aan de veiligheidsregio's opdracht gegeven tot toepassing van dit artikel.

Het effect hiervan is dat mensen de quarantaineplicht beter zullen naleven omdat de voorzitter zal handhaven wanneer iemand zich niet houdt aan de opgelegde quarantainemaatregel. De voorzitter van de veiligheidsregio kan deze persoon daadwerkelijk opsluiten op basis van de opgelegde quarantaine- of isolatiemaatregel.

Achteraf kan eventueel een strafrechtelijke sanctie worden opgelegd, als bijvoorbeeld blijkt dat deze persoon zich niet heeft gehouden aan de opgelegde quarantainemaatregel en anderen heeft besmet.

Planning

Week 49	Week 50	Week 51	Week 52
1. Afstemming MJenV 2. Bewindsliedenoverleg benutten om draagvlak te creëren 3. Voorbereiding overleg VR en eventuele aanwijzing	Agenderen op VB	1. DPG overleg GGD 2. JenV heeft overleg met het OM	1. Communicatie landelijk 2. In overleg met VR en GGD bestaande leidraad aanscherpen

b) Het aanpassen van de wettelijke quarantaine- en isolatieverplichting op basis van artikel 31 en 35 Wpg

De huidige regeling in de WPG is gecompliceerd, en wordt binnen de departementen verschillend geïnterpreteerd. Een mogelijkheid is daarom de wet aan te passen waarin de mogelijkheid tot het opleggen van een individuele quarantaine of isolatiemaatregel wordt vereenvoudigd. Dat kan bestaan uit de vereenvoudiging van de onder optie a) genoemde criteria en/of het vereenvoudigen van het proces. Verder kan de zwaarte van de sanctie verlaagd worden door deze om te zetten van een misdrijf naar een overtreding. Een minimumvereiste in het handavingsproces is dat de betreffende persoon door de rechter wordt gehoord. Handhaving vindt plaats vanuit de Veiligheidsregio.

U heeft richting de Tweede Kamer toegezegd te onderzoeken of een oplossing voor handhaving in het bestuursrecht kan worden gevonden. Er hebben twee expertmeetings plaats gevonden die zich vooral hebben gericht op het vormgeven van de handhaving. Met het feit dat de handhaving niet door de GGD wordt gedaan, blijft dit op belemmeringen stuiten oa in verband met het beschikken over medische informatie. De bevoegdheid blijft derhalve bij de voorzitter van de Veiligheidsregio. Eventueel kan hierbij in plaats van het daadwerkelijk opsluiten van een persoon, worden gekozen voor een bestuursrechtelijke sanctie om mensen te bewegen mee te werken aan quarantaine. Dit kan door middel van een last onder bestuursdwang, dwangsom of een bestuurlijke boete opgelegd door de voorzitter. Er kan een afschrikwekkend effect van uitgaan. Hetgeen met name in de communicatie over quarantaine van belang is: *Het dringende advies is niet vrijblijvend*. Hierbij moet rekening worden gehouden dat hiermee niet het effect van afzondering wordt bereikt, met name niet wanneer betreffende personen ervoor kiezen om de boete te betalen. Afzondering wordt dan (deels) afhankelijk van het vermogen van de betrokkene.

Voor zowel de wijziging strafrechtelijke route als de bestuursrechtelijke route geldt dat er een aanpassing van de wet moet plaatsvinden.

Wetgevingstraject versneld

1. Opstellen concept wetgevingsvoorstel door WJZ → eind november gereed
2. Formele consultatie en wetgevingstoetsing JenV → duur twee weken, tweede week december gereed
3. Agenderen voor ambtelijke voorportaal en ministerraad → tweede week december
- 4. kerstreces**
5. Advies RvS (onderhands kan spoedadvies worden gevraagd via WJZ → duur twee weken (tweede week januari gereed)

6. Nader rapport opstellen en verzenden → binnen een week
7. Behandeling TK → eind januari
8. Behandeling EK → begin februari
9. Ondertekening en plaatsing in Staatsblad → half februari

Advies:

Optie a). Wij adviseren u hierover in overleg te treden met de MJenV en gezamenlijk te agenderen in de genoemde overleggen

En tegelijkertijd

Optie b). Wij adviseren u hierover in overleg te treden met de MJenV en een wetswijzigingstraject in te zetten. Indien u hierbij wilt voldoen aan de toezegging aan de Tweede kamer, zou de bestuursrechtelijke route de meest geëigende zijn.